

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 25.8.2010
KOM(2010) 253 slutlig/3

CORRIGENDUM:

**Annule et remplace le document COM(2010) 253 final du 25.5.2010
Concerne toutes les versions linguistiques**

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

**LÄGESRAPPORT OM DEN EUROPEISKA INRE MARKNADEN FÖR
ELEKTRONISK KOMMUNIKATION 2009 (15:e RAPPORTEN)
SEK(2010) 630**

1. INLEDNING

I detta meddelande rapporteras om marknadens och lagstiftningens utveckling inom EU:s sektor för elektronisk kommunikation under 2009¹.

Även om européerna har haft nytta av EU:s nuvarande regelverk när det gäller innovativa och allt billigare elektroniska kommunikationstjänster måste en del allvarliga hinder fortfarande övervinnas. Det finns fortfarande en osäkerhet om de nationella regleringsmyndigheternas oberoende och effektivitet. De stora prisskillnaderna på grossist- och slutkundsnivå mellan medlemsstaterna kan inte motiveras enbart med hänsyn till marknadernas egenskaper utan är också ett resultat av olika regleringsmetoder. Mobiltermineringsavgifterna i grossistledet i de medlemsstater som har de fem högsta avgifterna är till exempel i genomsnitt 2,5 gånger högre än i de medlemsstater som har de fem lägsta avgifterna. På liknande sätt är det genomsnittliga mobilpriset i slutkundsled per minut i genomsnitt nästan fyra gånger högre i de medlemsstater som har de fem högsta taxorna jämfört med de fem lägsta taxorna. Dessa skillnader förvärras av att korrigeringsåtgärder inte tillämpas på ett konsekvent, öppet och förutsägbart sätt i rätt tid och av de nationella regleringsmyndigheternas bristande kapacitet att agera inför den nya tekniska utvecklingen och marknadsutvecklingen. Det finns fortfarande 27 olika marknader för konsumenter och företag, och de kan därför inte utnyttja den inre marknadens ekonomiska potential.

Marknaden för elektroniska kommunikationer såsom taltelefoni håller på att mättas och tillväxten i sektorn avtar. För en hållbar tillväxt krävs nya tjänsteinnovationer och affärsmodeller. Det är nu nödvändigt att flytta till nästa generations miljö med nya möjligheter och utmaningar. Denna övergång kräver betydande investeringar för att öka kapaciteten för fasta och mobila nät.

Den 19 maj 2010, inom ramen för strategin Europa 2020², antog kommissionen en digital agenda³ i vilken det fastställs ett antal politiska åtgärder för att främja den digitala ekonomin, stimulera övergången till en höghastighetsmiljö och stärka den inre onlinemarknaden. Dessa åtgärder måste åtföljas av en konsekvent lagstiftning och en effektiv tillämpning av korrigeringsåtgärder. Det ändrade regelverket⁴, som trädde i kraft den 19 december 2009, kommer att behöva införlivas på ett korrekt sätt och tillämpas på ett lämpligt sätt av medlemsstaterna.

2. MARKNADSUTVECKLINGEN

Även om sektorn stod emot den ekonomiska nedgången 2009 utgör den alltmer mättade karaktären på traditionella marknader såsom fast och mobil taltelefoni stora utmaningar för tillväxten. Den snabba tillväxttakten sedan liberaliseringen har avtagit under de senaste åren. De ökade dataintäkterna kompenserar ännu inte de fallande intäkterna från taltelefoni.

Det ekonomiska klimatet har lett till att användarna har minskat sina utgifter. Stora besparingsplaner, tillsammans med faktorer såsom affärsmodeller baserade på produkter med

¹ Såvida inte annat anges är det beskrivna scenariot från den 31 december 2009 och marknadsuppgifterna från den 1 oktober 2009.

² KOM(2010) 2020.

³ En digital agenda för Europa.

⁴ EUT L 337, 18.12.2009.

schablonmässiga priser, har emellertid säkerställt fortsatt lönsamhet. Investeringarna har minskat och huvudsakligen varit fokuserade på fasta nät. I de flesta länder är investeringarna i nästa generations accessnät fortfarande begränsade, även om de stimuleras genom kabelkonkurrens och investeringar av lokala myndigheter. Även om det kan bli svårt att komma tillbaka till de tidigare tillväxtsiffrorna finns det goda förhoppningar att nå positiva tillväxtsiffror 2010/2011 tack vare BNP-återhämtningen och ökade utgifter från användarna.

2008 uppgick intäkterna för sektorn för elektroniska kommunikationer till 351 miljarder euro i EU, vilket utgör ungefär hälften av den totala IKT-sektorn. Sju av världens tio största telekomoperatörer är europeiska. 43 % av den elektroniska kommunikationssektorns intäkter kommer från fast taltelefoni och fast Internettillgång (inklusive affärsdatatjänster), 47 % från mobiltjänster (tal och data) och återstående 10 % från betal-tv⁵. Enligt European Information Technology Observatory (EITO) var tillväxten 2009 nära noll (tabell 1):

Tabell 1

	Tillväxttakt	Andel av telekomtjänsteintäkterna
Fast taltelefoni och Internet-tillgång och -tjänster	-2.5%	36%
<i>Fast taltelefoni</i>	-6.3%	24%
<i>Internettillgång och -tjänster</i>	5.6%	12%
Mobil taltelefoni och mobila datatjänster	0.6%	47%
Mobil taltelefoni	-1.8%	36%
Mobila datatjänster	9.3%	11%
Företagsdatatjänster	0.6%	7%
Betal-tv	11.7%	10%
Totala telekomtjänster (Nätoperatörstjänster)	0%	100%

Källa: EITO (2009)

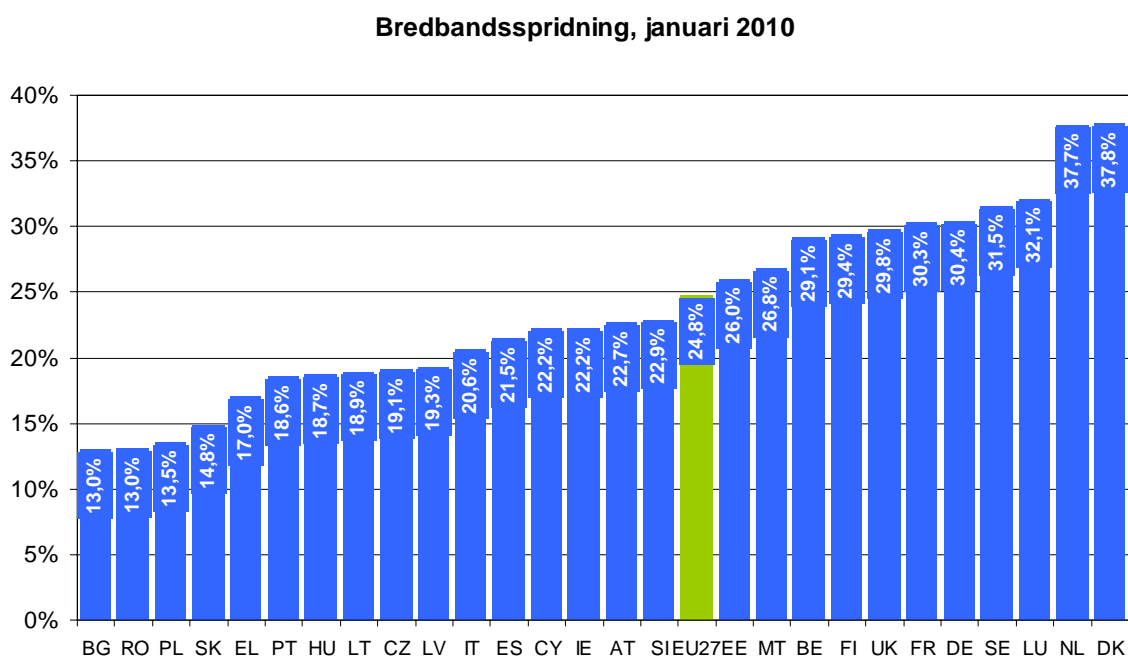
Bredband

2009 var en del medlemsstater (t.ex. Nederländerna, Danmark) världsledande när det gäller bredbandsspridning. Den genomsnittliga nivån på bredbandsspridningen nådde 24,8 %⁶ vilket innebär en ökning med 2 procentenheter jämfört med föregående års siffror, även om tillväxttakten har avtagit med över en tredjedel.

⁵ I inkomsterna från betal-tv-tjänster ingår de totala abonnemangsinkomsterna från betal-tv-kanaler och -tjänster (dvs. premiumkanaler och satellit, kabel, ADSL och terrestrial bouquets).

⁶ Spridningstakt baserad på population per den 1 januari 2010.

Figur 1

De flesta bredbandslinjer är baserade på xDSL-teknik. Spridningen av bredband med hög kapacitet är fortfarande begränsad och ungefär en fjärdedel av linjerna ger över 10 megabit per sekund (Mbit/s). Europa halkar efter när det gäller nästa generations åtkomst. Linjer som är baserade på fiber till fastigheterna⁷ står för mellan 1,8 % och 5 % av alla fasta bredbandslinjer, vilket visar på behovet att förbättra villkoren för spridningen av nästa generations accessnät. Slutkundspriserna har fallit, huvudsakligen som en följd av hastighetsupgraderingar och paketerbjudanden med schablonmässiga priser.

Sedan juli 2003 har de etablerade operatörernas marknadsandel på den fasta bredbandsmarknaden minskat och den håller nu på att stabiliseras på 45 % (48,3 % om återförsäljning inkluderas). I en del länder tar emellertid de etablerade operatörerna tillbaka marknadsdelar. Tillträdet till accessnäten har ökat (73,7 % av den nya aktörerna på marknaden har DSL-linjer, vilket är en ökning från 69,2 % i januari 2009), huvudsakligen på bekostnad av återförsäljning, som har minskat från 12,9 % av de nya aktörernas DSL-linjer i januari 2009 till 9,4 % i januari 2010. Tillträde till accessnäten gör det möjligt för aktörerna att erbjuda paketjänster med tre delar, inklusive IP-tv.

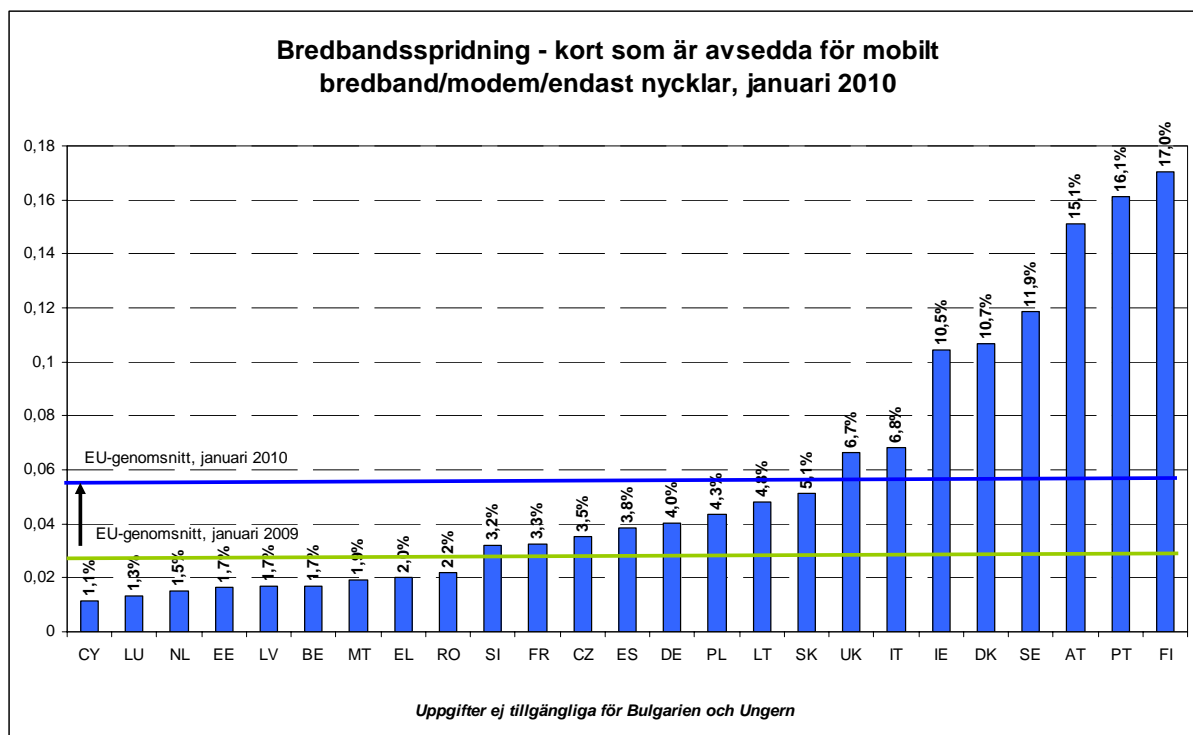
Mobil

Även om en stor del av de senaste årens tillväxt kan förklaras av mobilkommunikationer står sektorn nu vid ett vägskäl. Talkommunikationer står för över 80 % av de totala mobilintäkterna men deras andel av trafiken har minskat till förmån för data, vilket sätter stort tryck på nätkapaciteten. Intäkter från mobilt Internet står för bara 4 % av de totala mobilintäkterna. Den genomsnittliga spridningen av kort som är avsedda för mobilt bredband växer snabbt och spridningsgraden är 5,2 % jämfört med 2,8 % i januari 2009 (figur 2). I

⁷ Inklusive fiber till bostaden (FTTH) och fiber till byggnaden (FTTB) åtföljda av lokala nätlösningar (LAN) men exklusive så kallad VDSL-teknik (DSL med mycket hög bithastighet).

Finland, Portugal och Österrike överstiger spridningsgraden 15 %. Konvergensen har blivit en verklighet och de mobila operatörerna anpassar sina affärsmodeller i takt med att nya aktörer, som leverantörer av Internettjänster och tillverkare, kommer in på marknaden för mobilt bredband.

Figur 2

3. REGELVERK

Den institutionella ramen

De nationella regleringsmyndigheternas oberoende

De nationella regleringsmyndigheternas oberoende har avgörande betydelse för att säkerställa en rättvis och effektiv reglering. Behovet av att säkerställa en effektiv strukturell åtskillnad mellan medlemsstaternas regleringsfunktion och verksamheten som är förknippad med äganderätten eller kontroll av aktörer har lett till pågående överträdelseförfaranden mot Lettland, Litauen och Rumänien.

Efter avskedandena av de nationella regleringsmyndigheternas ordföranden vidtar kommissionen åtgärder mot två medlemsstater (Rumänien, Slovakien) och inleder en undersökning om skälen till avskedandet i Slovenien. I det reviderade regelverket krävs det att medlemsstaterna säkerställer att chefen för den nationella regleringsmyndigheten endast kan avskedas om denne inte längre uppfyller de krav på tjänsteutövning som fastställs i förväg i den nationella lagstiftningen. Kommissionen kommer att fortsätta att inrikta sig på detta vid förberedelserna av genomförandet av det reviderade regelverket.

De nationella regleringsmyndigheternas befogenheter och resurser

Såsom fastställs i EG-domstolen måste de nationella regleringsmyndigheterna ha alla erforderliga befogenheter för att utföra sina uppgifter⁸.

I det reviderade regelverket krävs det att de nationella regleringsmyndigheterna har tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser för att utföra de uppgifter som ålagts dem. I flera medlemsstater gör den svåra ekonomiska situationen att det blir svårare att garantera tillräckliga resurser. Även om de flesta nationella regleringsmyndigheter verkar ha tillräckliga resurser för att genomföra sina regleringsuppgifter togs frågan om begränsade resurser upp i ett antal medlemsstater.

Överklaganden

Tillgång till en effektiv juridisk översyn av besluten om de nationella regleringsmyndigheterna är en grundläggande rättighet för alla berörda parter. Efter EG-domstolens tolkning av ”part som berörs”⁹ har förändringar i tidigare praxis rapporterats. I Österrike omfattas de nationella regleringsmyndigheterna nu av alla aktörer som berörs av förfarandena vid översyn av marknaden. I Sverige kan alla aktörer och användare på marknaden överklaga de nationella regleringsmyndigheternas beslut tack vare ny lagstiftning.

Den tid och de resurser som tas i anspråk för överklaganden innebär fortfarande en stor utmaning för effektiv reglering och rättssäkerhet. Detta rapporterades vara fallet exempelvis i Belgien, Grekland, Luxemburg, Polen, Portugal, Sverige och Förenade kungariket. I vissa fall uttrycker regleringsmyndigheterna oro över att antalet överklaganden och tvister påverkar deras arbetsplan.

Regleringsåtgärder

*Marknadsanalys och korrigeringsåtgärder*¹⁰

Även om vissa nationella regleringsmyndigheter har gjort framsteg med sina regelbundna periodiska granskningar och åtgärdat de största flaskhalsarna genom effektivare korrigeringsåtgärder för nästa generations miljö (t.ex. tillträde till fiberaccessnäten i Nederländerna), har andra regleringsmyndigheter visat begränsade resultat (t.ex. Belgien, Luxemburg). Även om Rumänien och Bulgarien har gjort framsteg så måste de fortfarande slutföra sin första omgång marknadsgranskning. I vissa fall är korrigeringsåtgärderna föråldrade när de slutligen blir tillgängliga, t.ex. ATM-bitström i Tyskland. Bristande tydlighet vad gäller korrigeringsåtgärderna försenar ytterligare deras införande och tenderar också att leda till tvister som ytterligare tar regleringsmyndigheternas resurser i anspråk.

Vad gäller gemenskapens samrådsmekanism använder kommissionen sina genomförandebefogenheter genom att utfärda rekommendationer för att driva på en enhetlig reglering. Kommissionens stärkta roll när det gäller korrigeringsåtgärder och den nya institutionella strukturen i det reviderade regelverket kommer att behöva utnyttjas på ett effektivt sätt för att förbättra enhetligheten. Det är synnerligen viktigt att organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) vidtar åtgärder i tid.

Bredband

⁸ C-424/07.

⁹ C-426/05.

¹⁰ Se även meddelandet om marknadsöversyner i enlighet med EU:s regelverk (3:e rapporten).

De konkurrensutsatta bredbandsmarknaderna har nyligen stagnerat eller till och med gått tillbaka i en del medlemsstater. Detta beror delvis på att korrigeringsåtgärderna inte genomfördes på ett effektivt sätt i god tid. I vissa fall har viktiga anslutningsprodukter endast nyligen blivit tillgängliga, t.ex. DSL utan krav på telefonabonnemang i Tjeckien, Cypern och Slovenien eller bitström i Slovakien. De relevanta referenserbjudandena, som för ADSL eller VDSL, är ibland försenade (t.ex. i Italien, Tyskland, Belgien, Bulgarien eller Luxemburg).

Den nuvarande marknadstrenden mot kombinerade produkter påverkar i hög grad konkurrensdynamiken och skapar ytterligare svårigheter för de nationella regleringsmyndigheterna på regleringsområdet. Man bör undersöka i vilken omfattning de tillgängliga accessprodukterna i grossistledet möjliggör för alternativa operatörer att konkurrera med de etablerade operatörernas paketerbjudanden på slutkundsnivå.

Medan vissa nationella regleringsmyndigheter inkluderade fibernät i bredbandsmarknaderna på grossistnivå och har infört skyldigheter (t.ex. Nederländerna, Finland, Lettland, Estland) har andra undantagit fibernät från marknaden eller inte reglerat den (t.ex. Frankrike, Tyskland, Italien, Cypern, Grekland, Luxemburg, Sverige). Nederländerna har infört en skyldighet om tillträde till fibernät. En del nationella regleringsmyndigheter har differentierat de korrigeringsåtgärder som införts på fiber- och kopparnät (t.ex. Estland, Nederländerna och Finland).

För att främja utbyggnaden av nästa generations accessnät har lagstiftningsåtgärder vidtagits (t.ex. i Portugal, Österrike, Frankrike, Slovenien) för att underlätta tillträde till den fysiska infrastrukturen och gemensamt utnyttjande av utrustning. Dessutom har tillträde till passiv infrastruktur införts av många nationella regleringsmyndigheter för att underlätta för alternativa operatörer (t.ex. Danmark, Grekland, Estland, Slovenien, Portugal, Tyskland, Frankrike, Spanien). Åtgärder avseende fastighetsnät har antagits genom symmetriska skyldigheter i Frankrike, Portugal och Spanien.

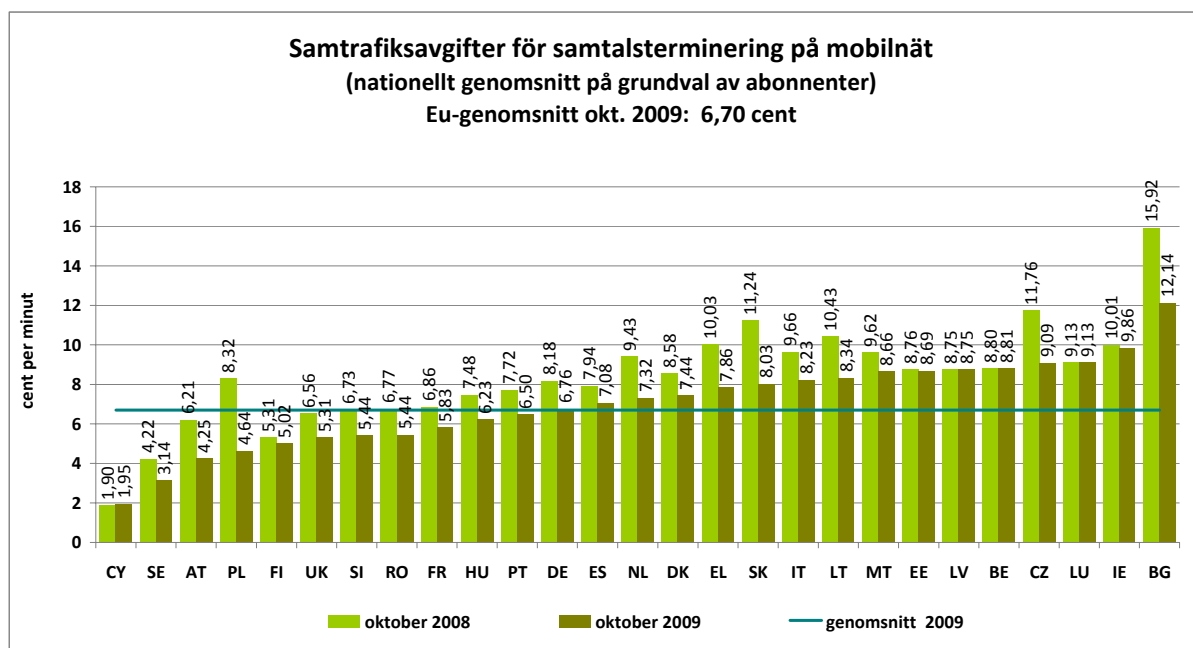
Det behövs ytterligare enhetlighet, öppenhet och rättssäkerhet i lagstiftningsåtgärder, exempelvis för övergången från koppar till fiber. I detta syfte kommer kommissionen att anta en rekommendation om reglerat tillträde till den nya generationens accessnät under 2010.

Mobil

Avgifterna för mobilterminering (MTR) fortsatte att sjunka (med 18,4 % jämfört med 14,8 % 2008), men fortfarande finns det stora skillnader mellan medlemsstaterna (figur 3). Avgifterna är lägst i Cypern (1,95 cent) och högst i Bulgarien (12,4 cent). Avgifterna för mobilterminering är fortsatt höga jämfört med samtrafikavgifterna. Skillnaden i regleringen av termineringsavgifter skapar snedvridning av konkurrensen och hindrar utvecklingen av den inre marknaden. Kommissionen har därför antagit en rekommendation om regleringen av termineringstaxor i fasta och mobila nät¹¹. Ytterligare minskningar förväntas då de nationella regleringsmyndigheterna genomför rekommendationen.

¹¹ EUT L 124, 20.05.2009, s. 67.

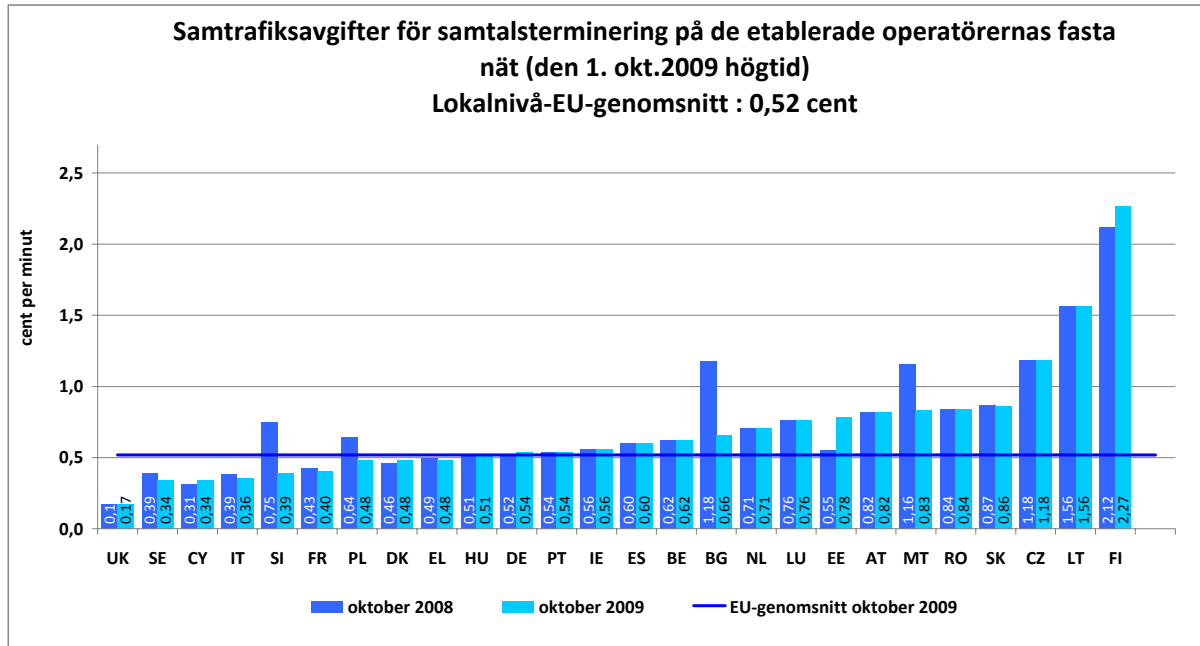
Figur 3

Fasta nätet

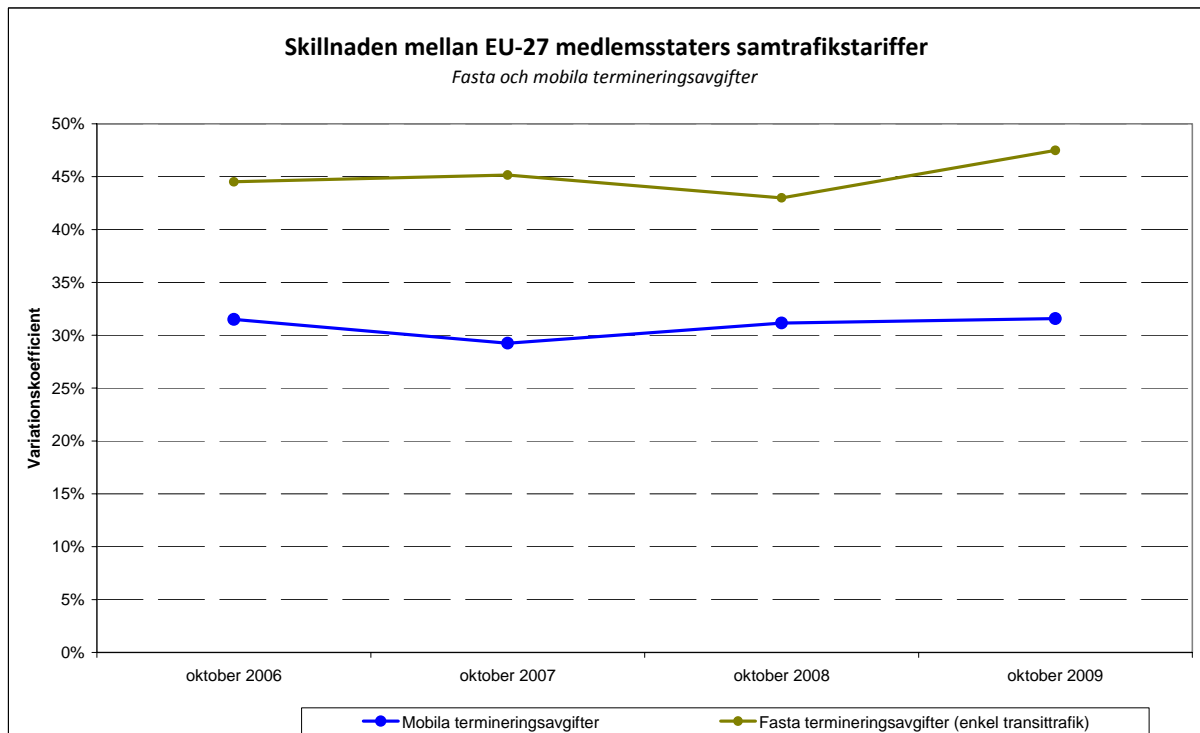
Slutkundsmarknaderna för taltelefonitjänster har ytterligare avreglerats i Förenade kungariket, Slovenien, Nederländerna, Malta, Spanien, Österrike och Tyskland. Regleringen av marknaden för hyrda förbindelser för slutkunder togs bort i Finland, Tyskland, Tjeckien och Italien. I grossistledet genomfördes en liberalisering på övergångsmarknader (Sverige, Spanien, Tyskland) på marknaden för trunkavsnitt av hyrda förbindelser (Italien, Polen, Spanien). De nationella regleringsmyndigheternas åtgärder inom fast terminering har lett till en blygsam minskning när det gäller genomsnittliga nivåer på fasta termineringstaxor. Nivåerna på dessa taxor skiljer sig fortfarande mycket åt (figur 4).

Figur 4¹²

Skillnaderna i termineringstaxor mellan medlemsstaterna (figur 5) har inte minskat under de senaste åren. Variationerna för de fasta termineringstaxorna ökar något.

Figur 5¹³

Spektrumförvaltning

Den digitala utdelningen

¹² Den lokala nivån är inte tillämplig i Lettland.

¹³ Variationskoefficienten är förhållandet mellan standardavvikelsen och medelvärdet.

De omedelbara regleringsåtgärder som rekommenderas av kommissionen är att slutföra övergången från analog till digital sändning senast den 1 januari 2012 och att ta fram harmoniserade villkor för användningen av delbandet 790–862 MHz¹⁴. Det behövs samordnade åtgärder för att öppna det digitala utdelningsspektrumet för olika tjänster, då detta kommer att ge i synnerhet operatörerna av trådlösa bredbandsnät möjlighet att skaffa sig värdefullt radiospektrum, vilket i sin tur förväntas öka konkurrensen när det gäller tillhandahållande av bredbandstjänster.

Flera medlemsstater har antagit strategiska beslut om användningen av den digitala utdelningen och en del har tillkännagivit sin avsikt vad gäller dess tilldelning. I synnerhet auktioner på det digitala utdelningsspektrumet kommer, enligt vad som påstås, att hållas 2010 i Tyskland, Förenade kungariket och Sverige. Danmark har redan tillkännagivit att den digitala utdelningen kommer att användas för andra syften än sändning, särskilt för mobilt bredband, och Frankrike har liknande planer.

Spektrumliberalisering

Fler medlemsstater har tagit steg mot införandet av marknadsbaserade tillvägagångssätt för spektrumförvaltningsmetoder. I det reviderade GSM-direktivet¹⁵ tillåts införande av nya trådlösa tjänster på 900 MHz-bandet, till att börja med UMTS-tjänster. Många medlemsstater har lagstiftat för att göra det möjligt att använda frekvensbanden 900 MHz och 1 800 MHz för tjänster som bygger på annan teknik än GSM.

Mobila satellittjänster (MSS)

Efter Europaparlamentets och rådets beslut¹⁶ om urval och tillståndsgivning avseende system som tillhandahåller mobila satellittjänster, fullbordades ett gemenskapsförfarande för urval i maj 2009. Till följd av detta valdes två operatörer ut för att tillhandahålla tjänster. Medlemsstaterna måste vidta snara åtgärder för att godkänna och övervaka utvecklingen av dessa system.

4. KONSUMENTERNAS INTRESSE

Bredbandshastigheter och -priser

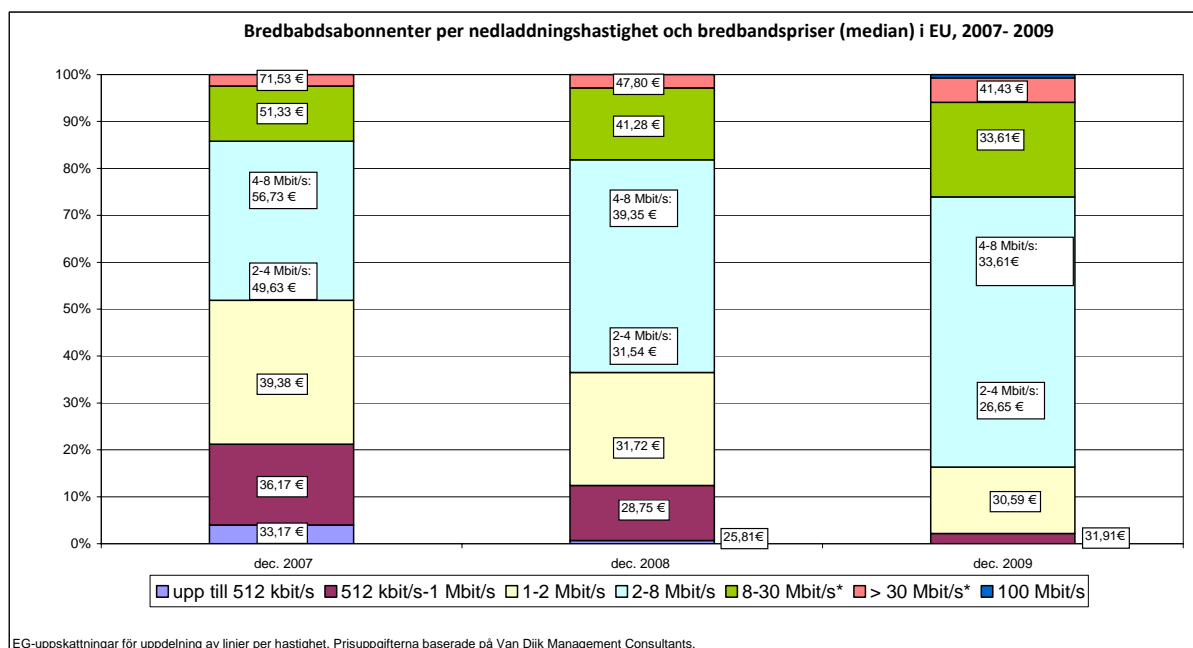
De flesta bredbandslinjer i Europa är på över 2 Mbit/s och andelen har ökat (figur 6). Bredbandspriserna på slutkundsnivå har gått ner, även om minskningen har varit mindre än under året innan. Användarna har fått allt snabbare Internet-uppkoppling till oförändrade priser.

¹⁴ KOM(2009) 586 och C(2009) 8287.

¹⁵ EUT L 274, 20.10.2009, s. 25.

¹⁶ EUT L 172, 2.7.2008, s. 15.

Figur 6

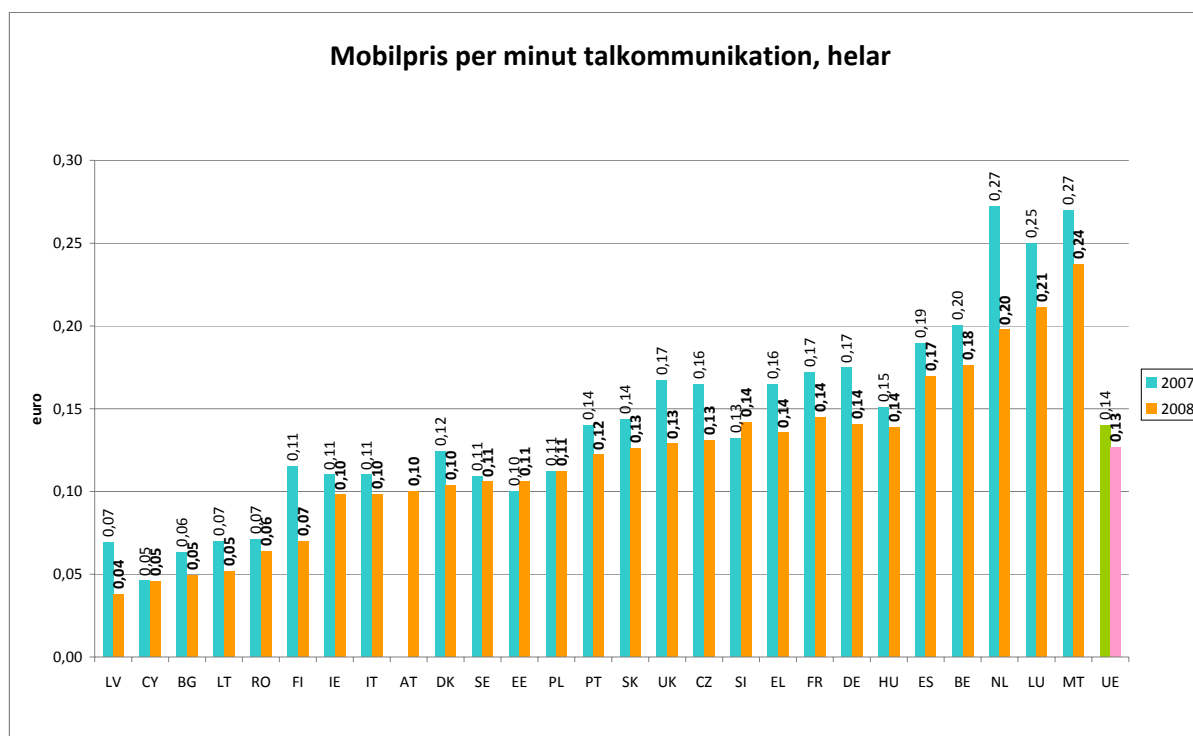
Mobilpriser

Roamingförordningen¹⁷ har sänkt roamingavgifterna avsevärt och förbättrat öppenheten avseende avgifter för mobiltelefonanvändare som reser inom EU.

Det genomsnittliga priset per minut för mobilkommunikationer har fallit från 0,14 euro 2007 till 0,13 euro 2008. Ökad konkurrens, som har förstärkts genom en mer effektiv reglering av termineringsavgifterna, har lett till en tillväxt i fasta schablonavgifter vilket därmed har lett till minskade priser på slutkundsnivå. De största procentuella minskningarna har ägt rum i Finland och Lettland (figur 7), men priserna varierar fortfarande kraftigt, från 0,04 i Lettland till 0,24 i Malta. Dessa skillnader kan inte förklaras enbart av marknadsegenskaperna, vilket således tyder på att det ännu inte finns någon inre marknad.

Figur 7

¹⁷ EUT L 167, 29.6.2009, s. 12.

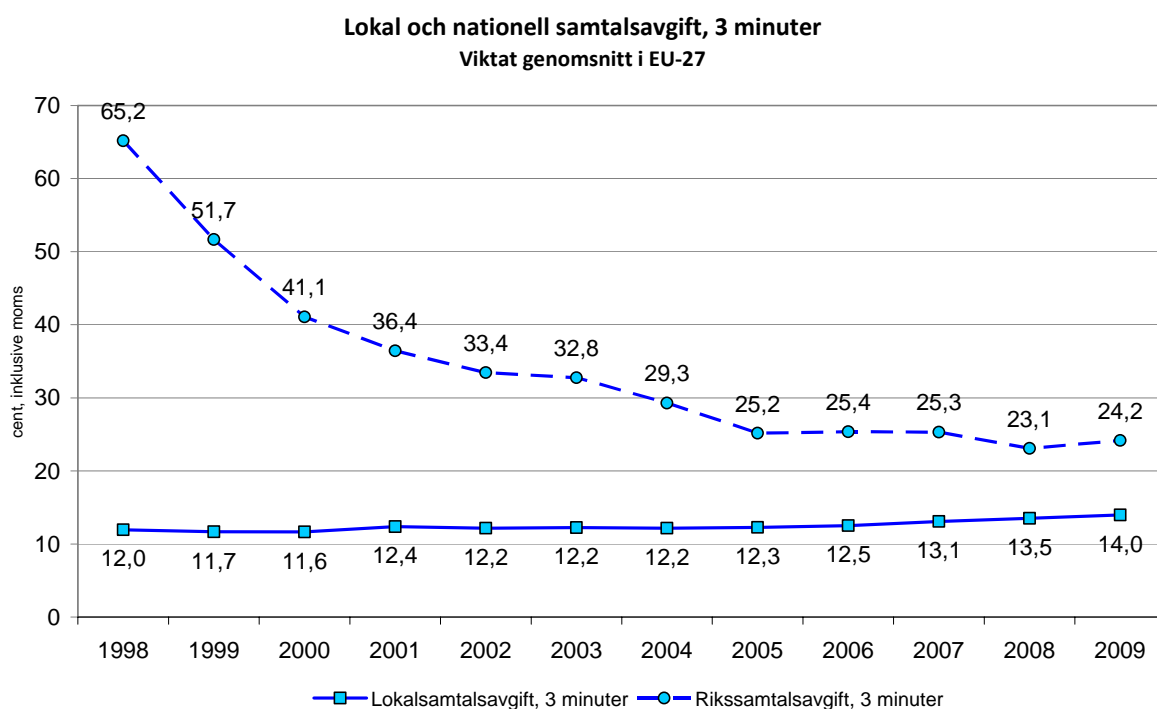

Fasta priser

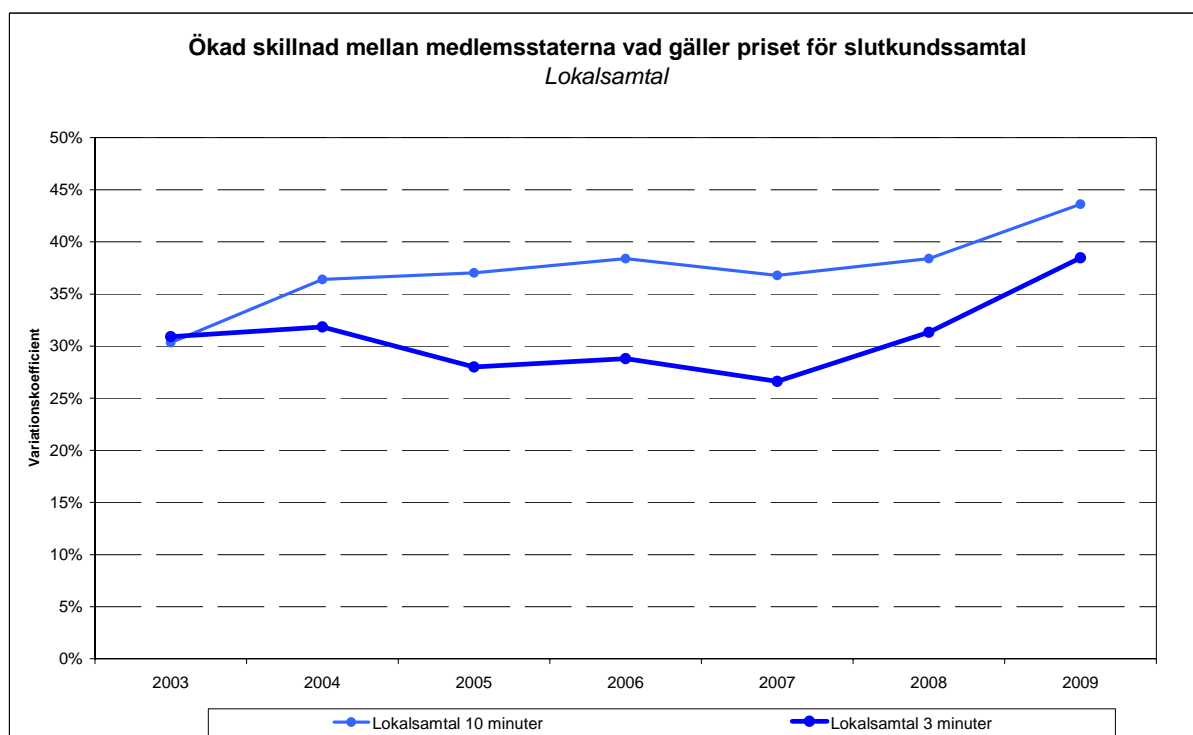
De fasta telefonitaxorna ökade 2009. Trots en allmän nedåtgående trend under det senaste årtiondet ökade priset på ett tre minuter långt lokalsamtal med 3,7 % 2009¹⁸, medan priset på ett tre minuter långt rikssamtal ökade med 4,8 %. Priset på ett tio minuter långt lokalsamtal har ökat något med 0,5 %, medan priset på ett tio minuter långt rikssamtal har ökat med 4,1 % (figur 8). Sedan 2007 har priset på lokalsamtal i slutkundsledet i ökad grad gått åt olika håll och fragmenteringen avseende priset på rikssamtal har inte minskat över tiden (figurer 9 och 10).

¹⁸ OECD:s metod.

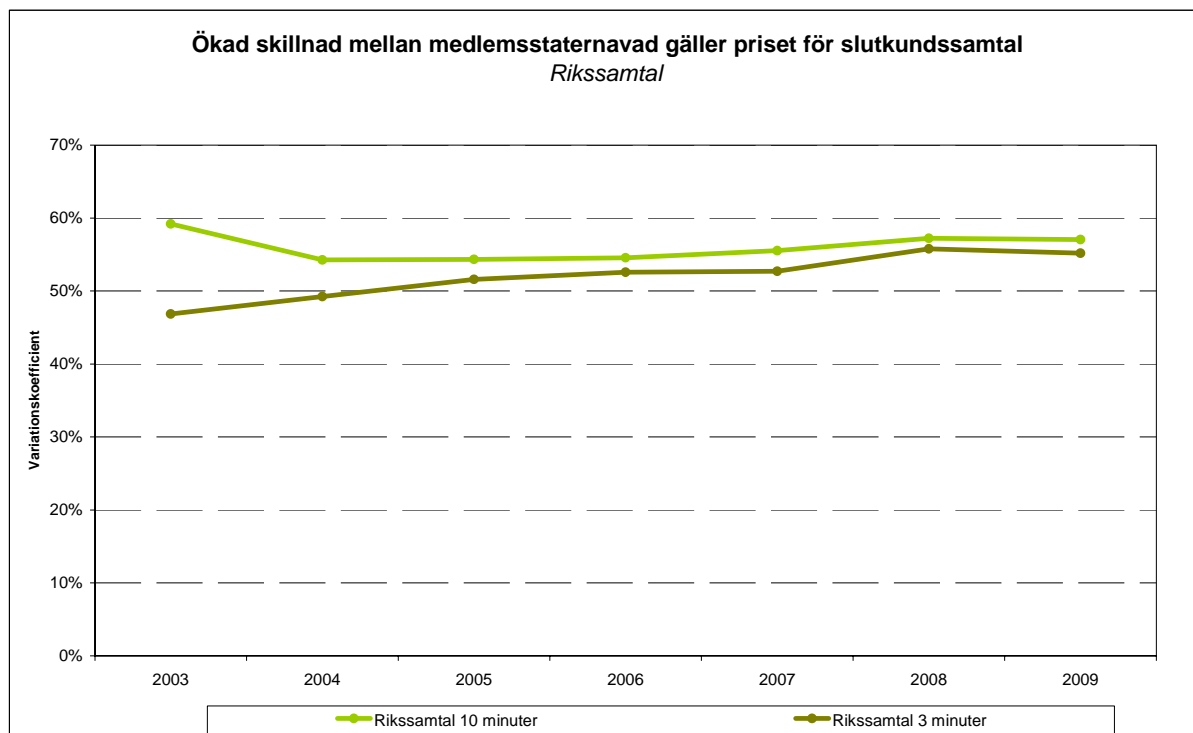
Figur 8

Figur 9

Figur 10

Öppna taxor

Flera medlemsstater har förbättrat öppenheten genom ny lagstiftning (t.ex. Rumänien, Portugal, Frankrike, Förenade kungariket, Spanien, Litauen, Polen, Ungern och Slovenien).

Vissa medlemsstater har förstärkt kraven på öppenhet, uppförandekoder eller pristak avseende betalsamtal och mervärdestjänster.

Vad gäller kvaliteten på tjänsterna har den största uppmärksamheten varit fokuserad på Internettjänster, särskilt på bredbandshastigheter. En del nationella regleringsmyndigheter (t.ex. Danmark, Lettland, Grekland) fortsätter att utveckla it-verktyg som gör det möjligt för slutanvändare att testa sina faktiska bredbandshastigheter.

Det reviderade regelverket stärker ytterligare kravet att tillhandahålla öppen information om priser och tjänstevillkor.

Samhällsomfattande tjänster

Åtgärder som vidtas med avseende på samhällsomfattande tjänster är av två olika slag. För det första har flera medlemsstater genomfört nya utnämningsförfaranden för vissa eller samtliga delar av de befintliga samhällsomfattande tjänsterna. För det andra har medlemsstaterna i högre grad övervägt att inkludera bredbandstjänster i de samhällsomfattande tjänsterna. I ett antal medlemsstater tillhandahålls samhällsomfattande tjänster fortfarande enligt en övergångsordning eller genom lagstiftning utan ett utnämningsförfarande. Kommissionen har betonat behovet av att snabbt genomföra utnämningar. Även om antalet begäranden om ersättning ökar har de flesta medlemsstater inte använt finansieringsmekanismen för samhällsomfattande tjänster. På grund av administrativa förseningar, domstolsförfaranden eller uppdateringar av beräkningsmetoder för nettokostnader, har ersättning genom en samhällsomfattande tjänst bara på plats i Frankrike, Tjeckien och Rumänien.

Flera medlemsstater har mjukat upp villkoren för tjänster som levereras av marknaden eller som anses ha minskande betydelse. I exempelvis Tjeckien, Estland, Italien, Finland, Irland och Österrike finns det ingen förpliktelse att tillhandahålla heltäckande telefonkataloger och nummerupplysningstjänster. I Tyskland, Luxemburg och Sverige tillhandahålls samhällsomfattande tjänster utan någon formell utnämning.

Överträdelseförfaranden för felaktigt genomförande pågår fortfarande mot Belgien, Portugal och Spanien. Dessutom granskas för närvarande den danska finansieringsmekanismen.

Användarnas tillträde till Internet och nätförvaltning

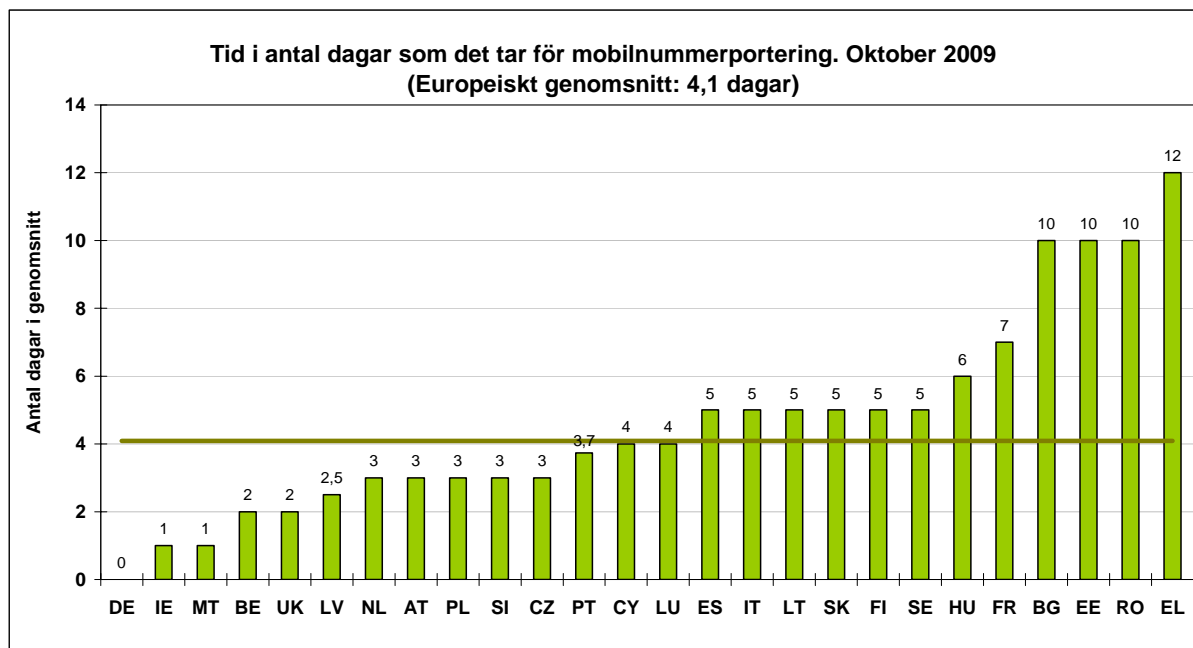
Den digitala ekonomin bygger på tillgänglighet till innovativa tjänster och tillämpningar. Det reviderade regelverket stärker kraven på öppenhet och ger de nationella regleringsmyndigheterna befogenheter att fastställa parametrar för tjänstekvalitet för att förhindra att tjänsterna försämras och att trafiken går långsammare. Nätneutralitet har identifierats som en fråga i en del medlemsstater, huvudsakligen när det gäller mobiloperatörer som antingen hindrar tillträde eller som tillämpar differentierade prisstrategier för VoIP-tjänster. I en del medlemsstater har lagstiftningsinitiativ för att skydda immateriella rättigheter lett till en debatt om hur man kan hitta en balans mellan slutanvändarnas rättigheter och behovet av att säkerställa de immateriella rättigheternas ägarnas legitima intressen. Kommissionen kommer, i enlighet med sin förklaring till Europaparlamentet¹⁹, att noggrant övervaka utvecklingen.

Nummerportabilitet

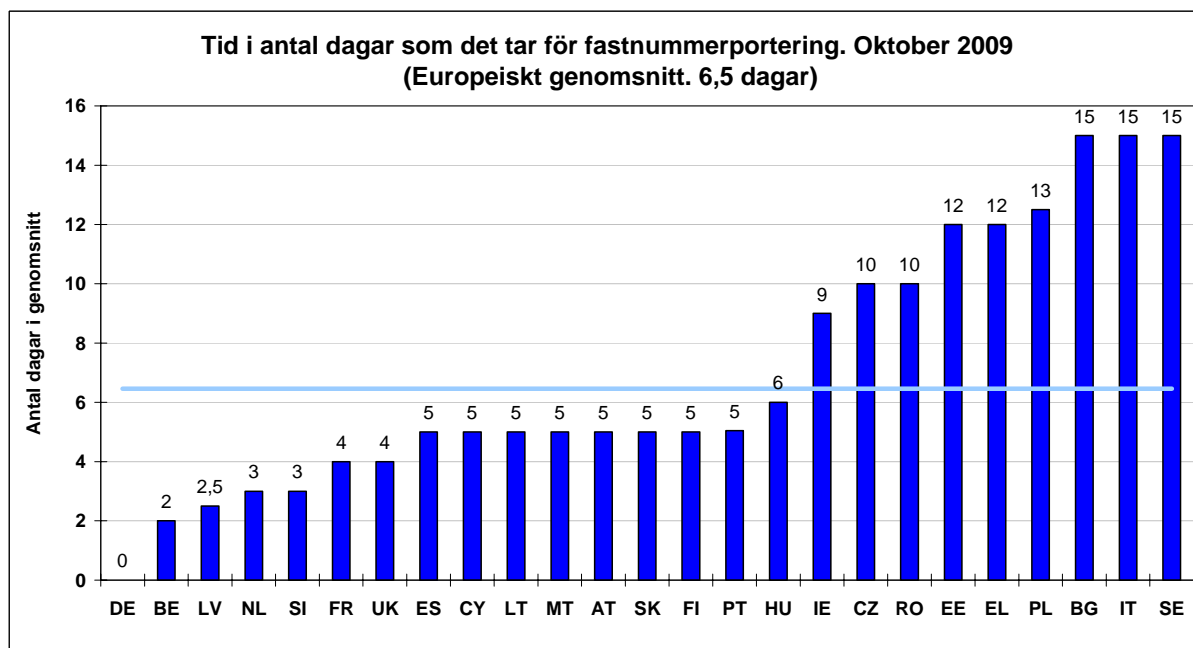
Nummerportabilitet är nu tillgänglig i alla medlemsstater. Snabbheten och avgiftsnivån är viktiga faktorer som påverkar nummerportabiliteten. Betydande minskningar vad gäller tidsgränserna har införts (Portugal, Nederländerna, Slovakien, Polen, Tjeckien) eller planerats. De genomsnittliga flyttningstiderna för mobila och fasta nummer i oktober 2009 var 4,1 dagar respektive 5,9 dagar jämfört med 8,5 respektive 7,5 dagar 2008. Det behövs förbättringar eftersom det i det reviderade regelverket krävs att flytten ska utföras inom en arbetsdag.

¹⁹ EUT L 337, 18.12.2009, s. 37.

Figur 11

Figur 12

Medan det i en del länder inte tas ut några grossistavgifter för fasta nummer tar operatörerna i Slovakien ut 50 euro av varandra. För mobilnummer tillämpas inga grossistavgifter i sju medlemsstater, till skillnad från de höga avgifterna på 33 euro och 21 euro i Slovakien och Tjeckien. I en del medlemsstater debiteras kunderna även på slutkundsnivå för nummerportering. Sådana avgifter avskräcker folk från att begära nummerportering.

Det europeiska larmnumret 112

Kommissionen står fast vid sitt åtagande om säkerhet för EU-medborgare som reser utomlands genom EU-larmnumret 112. I de allra flesta fall följer 112-tjänsterna nu den europeiska lagstiftningen.

Kommissionen undersöker för närvarande frågan om uppgifter om varifrån samtal kommer i vissa medlemsstater. Ett överträdelseförfarande pågår fortfarande mot Italien vad gäller tillhandahållandet av sådana uppgifter.

Medlemsstaterna måste se till att medborgarna är informerade om larmnumret 112. För närvarande är det bara var fjärde EU-medborgare som känner till att de kan ringa 112 i hela EU. Ett antal åtgärder har också nyligen vidtagits på europeisk nivå för att öka allmänhetens medvetande²⁰. I februari 2009 fastställde kommissionen, Europaparlamentet och rådet att den 11 februari skulle vara "Europeiska 112-dagen". Enligt roamingförordningen får mobiltelefonanvändarna ett SMS om larmnumret 112 när de reser utomlands.

Det reviderade regelverket stärker ytterligare bestämmelserna om uppgifter om varifrån samtal kommer samt kunskapsspridning, och kommissionen kommer att fortsätta att samarbeta med medlemsstaterna för att de europeiska medborgarna fullt ut ska kunna utnyttja det gemensamma europeiska larmnumret.

E-integritet

De nationella reglerna om integritet bör vara anpassade för den nya digitala ekonomin. Kommissionen har inlett överträdelseförfaranden mot Förenade kungariket för att de på ett felaktigt sätt har införlivat EU-bestämmelserna om konfidentialitet vid kommunikation. Frågan handlar om användarens samtycke, avsaknad av påföljder när det gäller överträdelser och avsaknad av en oberoende myndighet för att övervaka avlyssningsverksamhet. Andra medlemsstater vidtar åtgärder för att säkerställa integriteten och säkerheten för de elektroniska kommunikationerna (t.ex. Malta, Sverige) och öka medvetenheten om säkerhetsriskerna på nätet (Slovakien, Nederländerna, Sverige).

I en färsk undersökning²¹ om åtgärder för att hantera skräppost, spionprogram och sabotageprogram bekräftas det behov av lagstiftningsändringar som även finns i det reviderade regelverket. I dessa förändringar ingår tydligare och enhetligare efterlevnadsregler, avskräckande påföljder, bättre gränsöverskridande samarbete och tillräckliga resurser för de nationella myndigheter som ansvarar för att skydda medborgarnas integritet på nätet.

Kommissionen kommer att fortsätta att arbeta för att öka konsumenternas förtroende så att EU:s digitala ekonomi kan nå sin fulla potential.

5. SLUTSATSER

För en fungerande inre marknad är det nödvändigt att trappa upp ansträngningarna och ta itu med de frågor som tas upp i detta meddelande. Kommissionen kommer att fortsätta att noggrant övervaka utvecklingen på marknaden så att problemen snabbt kan angripas. I linje med den digitala agendan och de åtgärder som beskrivs i den om spektrum,

²⁰ http://ec.europa.eu/information_society/activities/112/index_en.htm.

²¹

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecom/doc/library/ext_studies/privacy_trust_policies/spam_spyware_legal_study2009final.pdf.

samhällsomfattande tjänster, regleringen av den nya generationens accessnät och integritet kommer kommissionen också att vidta ett antal riktade åtgärder

- (1) för att ta itu med skillnaderna i de olika regleringsmetoderna och bristen på effektiv och snabb tillämpning av korrigeringsåtgärder,
- (2) för att lägga stabila grunder för ett korrekt och snabbt genomförande av det reviderade regelverket, och
- (3) för att säkerställa att organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) fungerar på ett effektivt sätt.

Dessa åtgärder kommer i sin tur att stärka konkurrenskraften till nytta för konsumenterna och säkerställa att operatörerna kan anpassa sina affärsmodeller till de nya förhållandena.